

TONEELPREMIÈRE VAN BEJUBELDE DEBUUTROMAN VAN GERBRAND BAKKER

Boven is het stil is een aangrijpend, oer-Hollands drama over een 55-jarige boer die zijn oude, bedlegerige vader naar boven verhuist en voorzichtig maar vastberaden probeert zijn eigen leven een andere wending te geven.

Helmer van Wonderen 'doet zijn vader naar boven'. Hij haalt de woonkamer en de voormalige ouderlijke slaapkamer leeg, schildert de boel, koopt nieuwe spullen en begint te wachten tot zijn oude, zieke vader nu eindelijk eens sterft. Hoewel Helmer zelf de veranderingen in gang zet, wacht hij af zoals hij al meer dan 35 jaar doet: met zijn kop onder de koeien en zonder al te veel na te denken. Nauwkeurig in de gaten gehouden door de bonte kraai en buurvrouw Ada.

Maar een zwerm vogels die niet van het noorden naar het zuiden vliegt, verontrust Helmer, evenals een mysterieuze bonte kraai die hem vanuit de boom voor het huis aandachtig observeert.

Op een nacht staat Riet, de verloofde van Helmer's verdrinken tweelingbroer, op de weg voor de boerderij. Niet veel later verschijnt haar zoon Henk op het erf. Dan zijn er drie generaties binnenvetters in één huis en wordt de situatie explosief.

PREMIÈRE: 27 mrt 2009, Theatergroep Het Vervolg

tekst: Gerbrand Bakker

regie: Annelore Kodde

bewerking: Stany Crets

spel: Helmer/Paul Hoes, vader/Hans van Leipsig,
Ada/Riet Mieneke Bakker, Henk/Rick Paul
van Mulligen, Jaap/saxofonist Pieter Ubbels

decorontwerp: Geert Peymen

kostuumontwerp: Jorine van Beek

lichtontwerp: Jan Harm Wagner

muziekontwerp: Huibert Jan Vader

DE PERS OVER 'BOVEN IS HET STIL'

NRC Handelsblad, Anneriek de Jong, 31-03-2009

Dat het platteland toch tot in alle poriën van het publiek doordringt komt door de taal. De stugge maar ook van natuurlyriek barstende taal van Bakker en de trage, meer pauzes dan woorden bevattende taal van Kodde. In de pauzes hoor je de stilte. Kodde, die bij Het Vervolg al eerder het boerendrama Kleine Teun regisseerde, heeft genoeg gevoel voor de tragiek van zwijgzame plattelanders. In de stilte smeulen emoties die niet zo gauw doven.

De Volkskrant, Annette Embrechts, 30-03-2009

Mondjesmaat verandert Hoes van stuurse binnenvetter naar verlangend wezen. Zijn gedrag blijft gevoelsarm, maar zijn vlees rilt en zijn ogen vonken tussen al die verschillende vormen van mannelijkheid op het hellend vlak (knecht, puber, vader) en het vleugje vrouwelijkheid aan de flanken (weduwe Riet en buurvrouw Ada). Acteur Paul Hoes heeft uitzicht nog inzicht nodig voor de belichaming van een gefnuikt mensenleven.

De Telegraaf, Marco Weijers, 30-03-2009

Acteur Paul Hoes is in het stuk een mooie Helmer, bonkig en stuurs. (...) Verder versterken saxofoonklanken van Pieter Ubbels de sfeer van weemoed in dit ingehouden polderdrama, over een man die eindelijk leert om één en alleen te zijn.

AD, Wijbrand Schaap, 30-03-2009

Acteur Paul Hoes is er gewoon goed in - als hij een wat onhandige, wat morsige landbouwer speelt, dan geloof je hem. (...) Regisseur Annelore Kodde heeft een strakke en sobere vorm gekozen. Vier acteurs en een saxofonist geven een sfeervol beeld van een simpel boerenleven, waarin alles vooral draait om mannen, klei en beesten, en waarin vrouwen dood, afwezig of gewoon een beetje raar zijn.

De Limburger, Jos Prop, 30-03-2009

Hoe vertel je op toneel een roman waarin het landschap als het ware een hoofdrol vervult? Zo dus. Zoals Annelore Kodde dat doet. Door het accent van de voorstelling te verschuiven. Zij focust haar verhaal op de drie mannen die zich op de boerderij bevinden. Drie generaties binnenvetters die wel samen wonen, maar niet samen kunnen leven. De voorstelling wordt gedragen door een sterk acterende Paul Hoes. Hij geeft Helmer de brute kracht en de twijfel, de boosaardige wrok en de zwakte, de koppigheid en de hunkering waarmee hij zich door het leven moet worstelen. En op het ultieme moment van kleinheid wordt hij groots. Wanneer hij zijn hoofd onder de uitgestoken hand van zijn vader wrikt en daarmee lichamelijke affectie afdwingt, wordt de reus het kind dat hij had willen zijn. Een ontroerend poëtisch moment. Zo zijn er meer sterke beelden die Helmers' innerlijke onrust tonen. De roman "Boven is het stil" is zeer de moeite waard. Deze voorstelling ook.